

מסורת הש"ס

ואינו חייב אלא אחת בפני צ"ד. אם השניעם צ"ד: שלא עשה
 זו מושבע. מפי אחרים כנשבע עצמו. ולקמן מפרש לה לכולה:
 או או ציטוי. או נפש כי תשבע לנצט להרע או להטיב: שכן
 מחטא מחטא. שנייה כתיב * מחטא לג"ש: מחטא מחטא.

עדות וציטוי בחטא אכל שבעת
 הפקדון באשם: שכן חט"א כמז"ד
 הצני"ה וספרי"ה ופסוקי"ה. סימן הוא.
 שכן חטא מחטא מחטא ופסוקי"ה
 חייב על המזיד אכל ציטוי כתיב זה
 ונעלם: תבעיה וכפריה. עדות

ופקדון באין ע"י טענה וכפריה מה
 שאין כן בשבעת ציטוי: ועצריה.
 עדות ופקדון שתיים השבעות לשעבר
 אכל ציטוי עיקרה להשא: חט"א
 שיר"ה לחומ"ט. סימן הוא. עדות
 וציטוי שניה בחטא ובעולה וירוד

ואין זה חומש לאפוקי פקדון שוא
 באשם ופקדון קצוב ומוסיף עליו
 חומש כדכתיב (ויקרא ה) ושלם אותו
 בראש וחסמתי יוסף עליו: אלוהין
 דר"א סמ"ך. דלית אלא בתבעיה
 ממון ותבעיה ממון גופה קאמר יש
 מהן שהוא חייב יש מהן שהוא פטור:
 מצינו צנייהו. הי ניהו תבעיה ממון
 דפטור ר"ע ומחייב זהו ר"א: לר"א

חייבין. דגבי השבת גזילה שמעי' ליה
 לקמן (דף לו): דמיחייב השבה על גזילה
 קרקע וקס"ד שהוא הדין לשבעת
 הפקדון או לשבעת העדות: ולר'
 יוחנן דאמר משיב עדי קרקע פטור
 אפי' לר"א. וכן לשבעת הפקדון
 לקמן היה צ"פ שבעת הפקדון (סס):

איכא צנייהו עדי קנס. לר"א חייבין
 וכן בשבעת הפקדון דשמעין ליה [סס]
 דדריש פרשת שבעת הפקדון צריצוי
 ומיעוטי גבי ושיב את הגולה (ו). והא
 דאמרין בכמות (דף מז). גבי
 פקדון ילאו אלו שהם קנס דלא כר"א:
 לימא ר' יוסי הגלילי. דאמר אין
 עדות מתקיימת אלא בראיה ודיעה
 חוץ מעדות ממון: ליש ליה דרבי
 אחא. דלחין ומחייב דדמי כגון גמל
 האחר בין הגמלים דמחייב ליה בלא
 ראיה דדמי: האומר. בועט ברגליו.
 ולא נראה כשצא לזקק לנקיבה הוא
 נלחם ומכה ברגליו גמלים שסביבותיו
 ולשון אומר טפל בתשמיש גמלים
 דמחייב צבטורות (דף נה). גמל אחר
 כנגד אחר: דאי איש ליה דר' אחא.
 דלחין דדמי: דיני נפשות נמי

משכחם לה. דמתקיימת בלא ראיה
 כגון הא דשמעון בן שטח דאי דינת
 ליה דיני ממונות גבי גמל משום
 צידוע שזה הרגו ה"ל צידוע שזה
 הרגו: אלא ראיה בלא ידיעה היכי
 משכחם לה. אם ראה שהרג אדם
 ואינו יודע מי היה ההרגו מי מצי
 מסהיד עליה מי לא צעי' למידק כו':
 קפבר ר' יוסי הגלילי. מילתא באפי'
 נפשה היא והכי קאמר' מדקאמר ר'
 יוסי הגלילי אין שבעת העדות אלא
 עדות המתקיימת ידיעה בלא ראיה
 וראיה בלא ידיעה ש"מ דק"ל משביע
 עדי קנס דלונס ומפתה וכפרו פטורין:

ועדים
 נהי ידיעה בלא ראיה אשכחן לה
 נכרית בעל בת ישראל בעל בעולה בעל יתיב רב המנונא קמיה
 דרב יהודה ויתיב רב יהודה וקא מיבעיא ליה מנה מניתך בפני פלוני ופלוני
 ועדים

שבועת העדות פרק רביעי שבועות

לד.

מושבשע כנשבע ומוזיד בשוגג. וליכא למימר דהיא גופה נילף
 צק"ו דליכא למימר שבעת ציטוי יוכיח ומיהו צמה
 מצינו מצי גמר לה ונראה דהיינו הא דפריך לקמן ליגמר נמי שבעת
 פקדון משבעת העדות למושבע מפי אחרים וכ"ת אדרבה נילף

מציטוי מסתברא דליכא למילף טפי
 מעדות שכן חטא תבעיה כפריה
 ועצריה: דה"ל תבעיה כפריה
 ועצריה. ואית דל"ג ועצריה משום
 שבעת ציטוי איתא [נמין] לשעבר
 לר"ע ול"ג דל"ג תבעיה וכפריה
 תרי מילי ניהו מדקאמר הך נפישן
 ולקמן בשמעתי מוכח דחזק היא
 דפריך אדרבה מעדות ה"ל למילף
 שכן חטא הדינן שבעת תבעיה
 וכפריה ואלוין ומשני הך נפישן ואי
 חשיבי צמרי אס כן לא נפישן:

דאי אית ליה דר' אחא בריני
 נפישן נמי משכחת לה.
 משמע הלא דר' אחא אית ליה
 אומדנא דדיני נפשות ותימנא דצפ'
 אחד דיני ממונות (פסאדרין דף לו). גבי
 כ"ל מאיימין על דיני נפשות שמה
 תאמרו מאומדן ראיהם ודיק בגמ'
 (סס): הא דיני ממונות (י) אמרינן
 כמאן כר' אחא כו' משמע דלא איירי
 רבי אחא דצ"ל דלא נפישן וי"ל דדלמי
 מעיקרא דצ"ל דלא נפישן כרבינן
 ע"כ מוקי לה כר' אחא ואית לן
 למימר דלא איירי אלא דיני ממונות
 דוקא ולא דיני נפשות כי היכי
 דמימוקס ממני' כותיה אכל לפי
 המסקנא דמוקי לה כרבינן מ"ל דר'
 אחא אית ליה אומדנא אפי' דיני
 נפשות אכל עוד תימנא דמשמע משום
 דאית ליה דיני ממונות אית ליה נמי
 דיני נפשות וא"כ אפי' לית ליה דר'
 אחא משכחת לה אומדנא דיני
 נפשות לר"ע כמו שעמלה לו נשיכה
 על ראשו ונקב קרוס של מוח דלפי'
 רבנן מוזד צהאי אומדנא כדמוכח
 בפסוק כל הנשבעין לקמן (דף מו):
 כגון שעמלה לו נשיכה על גבו וכן
 אצילי דידי וי"ל דהמ"ל ולטעמך:

ע"פ פי שנים עדים. חזר היה
 וכמ"ד (מכות דף י: ופסאדרין ח):
 דאין צריך התראה ואע"פ שהיה כאן
 פירכוס וצלבול רוח ששרי בחורבה
 היה לא היה פטורי צביל כך דדוקא
 גבי גלות הוא דפטור' ליה צפ'
 בתרא דיצמות (דף קכ: ושם) משום
 דמייתרי קרא דכתיב כמה זמנין
 ויפל עליו וימות אכל ממיתת צ"ד
 לא מיפטור בהכי מדע דהא אמרינן
 (פסאדרין עח): שהיו חוצצים אותו
 ומיהו מכאן יש לדחות ולחוקמה כגון
 דמחייב צביהא דשישא ולא פריכס
 וכן צריך לחוקמה למאן דמוקי צפ'
 אלו נערות (פסאדרין נג): לקרא צשוגג
 ומצי ונקב ונקב גמלות (ט):

א' טריפה הרג אי שלם הרג.
 תימנא הא אוליין צמר
 רוצח דמורנא לייקין לך צפיקן
 דחולין (דף יא: ושם) דלא חיישין
 דלמא צמקס סייף נקב הוא וי"ל
 דמיירי כגון דליכא קמן חד טריפה
 וחד שלם דלרין לידע איה מהס הרג:
 ועדים

עין משפט
 גר מצוה

ע א מיי פ"ח מהלכות
 מוקי ממון הלכה יד סגן
 עשין סח טו"ע ח"מ
 סימן סח ע"ב:

רבינו חננאל

או או ביטוי יוכיחו
 שנאמר או נפש כי
 תשבע לבטא בשפתיו.
 שכן אואין ויש בהן
 שבעה ואין בהן כן
 ומדברין שלא בתביעת
 ממון כו'. התחטא מחטא
 לג"ש נאמר כאן ונפש
 כי תחטא ונשמעה קול
 אלה ונאמר להלן נפש
 כי תחטא ומעלה מעל
 בה' וגו' מה להלן תבעת
 ממון אף כאן תבעת
 ממון. אדרבה מביטוי היה
 ליה למילף. שכן תרוייהו
 תחטא תחטא לאפוקי פקדון
 דאשם הוא. ופוקדון
 מסתברא מפקדון היה
 ליה למילף שכן תרוייהו
 תחטא תחטא כתיב בהו.
 ושמעון מאמרין על הודוין
 כשגג כדתן בכרתות. ד'
 מביאין על הודוין כשגגה
 ויש להן הוכחות על
 ולוח ושיהיו עברו על
 מצוה. למעוטי שבעת
 ביטוי דלית בה חזק
 מהני. אדרבה מביטוי
 היה ליה למילף. שכן
 שבעת ביטוי ושבעת
 העדות ישנן שתייהן
 בקרבן עולה ויורד ואין
 בהן חומש תרוייהו כתיב
 בהו (חט חט) (חטא)
 חמש פקדון דליתיה
 בעולה ויורד ואית ביה
 חומש (ואשמן) ודחינן
 תוקף דפקדון נפשי דהני
 ארבע חגי תלת. ר'
 עקיבא אומר כתיב והיה
 חומש לאחת מאלה.
 יש מאלה (תשיבין) ויש
 מאלה שפטור. הא כיצד
 תבעי ממון חייב תבעי
 בדיבא אחר פטור. איפוך
 גמא. ר' עקיבא נמי על
 אויין דרבי אליעזר סמך
 לה ובעדי קרקע פלוגי.
 לרבי אלתון חייבין לרבי
 עקיבא פטורין: רבי יוסי
 הגלילי אומר והוא עד
 או ראה או ידע בעדות
 המתקיימת בראיה בלא
 ידיעה. כגון מנה מניתי
 לך בפני פלוני ופלוני
 ובידיעה בלא ראיה. כגון
 מנה הודית לי בפני פלוני
 ופלוני. וכי האי גוונא
 לא משכחת לה אלא
 בתביעת ממון. לימא לית
 ליה לרבי יוסי הגלילי
 דהניא ר' אחא אמר
 גמל האחר בין הגמלים
 ונמצא גמל הרג בצדו
 בידוע שזה הרגו (דאית)
 [דאי] איתן ליה בידי
 נפשות נמי משכחת לה
 כגון מעשה דשמעון בן
 שטח שראה אחד רץ
 אחר תבירו לחורבה ורץ
 אחריו ומצא אחד הרג
 מפרפר ורץ מטפס כו'.
 הנה ידע שרואי זה הרגו.
 אבל בראיה העין לא
 ראהו. ואסיקנא אפילו
 תימא אית ליה. בשלמא
 ידיעה בלא ראיה משכחת
 לה כי האי גוונא אלא
 ראיה בלא ידיעה היכי
 משכחת לה לא בעי מידע
 עובר כוכבים הרג או
 ישראל הרג שלם הרג או
 טריפה הרג. ש"מ קסבר
 ר' יוסי הגלילי המשביע
 עדי קנס פטור. דאי סיד'
 מניתי לך בפני פלוני ופלוני